

PDF hosted at the Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen

The following full text is a publisher's version.

For additional information about this publication click this link.

<http://hdl.handle.net/2066/21926>

Please be advised that this information was generated on 2018-07-07 and may be subject to change.

werd ook gekeken naar de invloed op het relatieve risico als vrouwen tussen hun eerste en tweede zwangerschap verhuisd waren. Vrouwen die dezelfde partner behielden en niet verhuisden, hadden een relatief risico van 11,6. Verhuisden ze, met dezelfde partner, dan was het relatief risico 5,1. Als men naar de vrouwen keek die én een andere partner én een andere woonplaats hadden bij de geboorte van hun tweede kind, dan bleek dat bij aanpassing van de getallen aan de andere woonplaats de invloed van de andere partner op het relatieve risico niet meer significant was.

Het verhoogde risico op een tweede kind met ook een aangeboren afwijking, dat vaak aan genetische factoren wordt toegeschreven, blijkt dus heel duidelijk ook beïnvloed te worden door omgevingsfactoren.

Germa Joppe

A multifactorial intervention to reduce the risk of falling among elderly people living in the community

Tinetti ME, Baker DI, McAvay G et al. N Engl J Med 1994; 331: 821-7.

Ruim 300 thuiswonende ouderen >70 jaar werden bezocht door een verpleegkundige, die inventariseerde door welke factoren het risico om te vallen, werd vergroot. Dit waren met name het optreden van orthostatistische hypotensie, het gebruik van sedativa, het gebruik van meer dan vier soorten medicijnen, de onmogelijkheid om zich veilig te verplaatsen naar badkamer of toilet, en de aanwezigheid van gevaarlijke punten in huis. Daarna werden dezelfde ouderen bezocht door een fysiotherapeut, die hen onderzocht op stoornissen in het normale lopen, stoornissen van het evenwicht en van arm- of beenspiersterkte. De helft van de ouderen werd ingedeeld in een interventiegroep. Deze kreeg allerlei aanbevelingen en oefeningen met begeleiding om de beschreven risicofactoren te verminderen. Deze interventiefase duurde drie maanden. De andere helft vormde de controlegroep. Na 4,5 maand werden opnieuw de risicofactoren in kaart gebracht. Gekeken werd naar de incidentie van vallen gedurende één jaar.

In de interventiegroep viel 35 procent één of meer keer, in de controlegroep 47 procent. Er leek een gelijke trend te zijn naar een afname in het aantal ongevallen waarbij medische hulp nodig was. Ook scoorden de mensen in de interventiegroep hoger op een 'zelfvertrouwenschaal'. Na 4,5 maand bleek in de interventiegroep het aantal risicofactoren per oudere

meer gedaald te zijn dan in de controlegroep. Twee risicofactoren daalden het meest in frequentie: het gebruik van meer dan vier soorten medicijnen per dag en verstoring van het evenwicht en de mogelijkheid zich voort te bewegen. Interventie kan dus zinvol zijn.

Germa Joppe

Effects of nitrogen dioxide and sulphur dioxide on airway response of mild asthmatic patients to allergen inhalation

Devulia JL, Rusznak C, Trigg CJ, et al. Lancet 1994; 344: 1668-71.

Leidt luchtverontreiniging bij astmatici tot een toename van de gevoeligheid voor inhalatie-allergenen? Bij tien patiënten met een mild astma en een aangetoonde allergie voor huisstofmijt werd nagegaan welke concentratie huisstof een daling van 20 procent van de 1-secondewaarde tot gevolg had. Datzelfde gebeurde na gecontroleerde blootstelling aan diverse gasmengsels: in vier sessies werden de deelnemers blootgesteld aan gewone lucht en lucht met toevoeging van respectievelijk extra stikstofdioxide, extra zwaveldioxide en beide gassen samen.

Alleen blootstelling aan lucht waaraan beide gassen waren toegevoegd gaf een significante toename van de hyperreactiviteit. Als mogelijke verklaring wordt genoemd: de additieve of synergistische werking van verschillende gassen. Deze veroorzaakt epitheliale beschadigingen, afname van de opruimactiviteit van het 'tapis roulant' en ook het activeren van mediators. Uiteindelijk leidt dit alles tot een toename van de bronchiale hyperreactiviteit. De combinatie van gassen in deze testsituatie komt in spitsuren zeker voor. Derhalve is de kans op een astma-aanval ten gevolge van luchtverontreiniging zeker niet uitgesloten.

Joost den Otter

Ten year mortality in patients with suspected acute myocardial infarction

Launbjerg J, Fruergaard P, Madsen JK, et al. BMJ 1994; 308: 1196-9.

Van 6631 patiënten <76 jaar die in 1979-1981 wegens verdenking op een myocardinfarct werden opgenomen op een acute-hartafdeling is de sterfte nagegaan tussen de 15e dag na opname en 10 jaar later. Daarbij werd onderscheid gemaakt tussen patiënten met een zeker,

een mogelijk en geen myocardinfarct. Van de patiënten met een zeker infarct was na 10 jaar 59 procent overleden, van degenen met een mogelijk infarct 56 procent en van degenen met geen infarct 42 procent. De verschillen tussen de drie groepen waren alleen in het eerste jaar na opname significant. Deze percentages zijn ongeveer het dubbele van hetgeen in de algemene bevolking verwacht kon worden. In de drie groepen bleek bij respectievelijk 89, 84 en 71 procent een hartziekte de doodsoorzaak te zijn. De auteurs concluderen dat het zinvol is patiënten met een myocardinfarct intensief te blijven controleren.

François Schellevis

Effect of calcium and cholecalciferol treatment for three years on hip fractures in elderly women

Chapuy MC, Arlot ME, Delmas PD, Meunier PJ. BMJ 1994; 308: 1081-2.

In dit onderzoek werd het effect van het gebruik van calcium en vitamine D3 vergeleken met een placebobehandeling bij 3270 vrouwen van gemiddeld 84 jaar. Onderzoek naar het bestaan van een heupfractuur of een andere fractuur vond elke zes maanden plaats. Na drie jaar bleken in de behandelingsgroep 137 vrouwen een heupfractuur te hebben opgelopen, tegen 178 vrouwen in de placebogroep. Het aantal vrouwen met een fractuur was in de behandelingsgroep 255 en in de placebogroep 308. Op basis van laboratoriumonderzoek bij een deel van de vrouwen concluderen de auteurs dat de hogere kans op een fractuur verband houdt met een hogere parathyroïdhormoonspiegel, en dat deze door behandeling met calcium en vitamine D3 significant afneemt.

François Schellevis

BERICHT

Onderzoek naar wiegedood

Per 1 maart is begonnen met een landelijk onderzoek naar de oorzaken en achtergronden van wiegedood. Het succes van het onderzoek staat of valt met registreren van *alle* gevallen van plotseling en onverwacht overlijden van babies van 1-52 weken oud. Huisartsen worden opgeroepen om gevallen van wiegedood – met toestemming van de ouders – direct te melden aan het onderzoekscentrum, telefoon 06-0220301.